
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פסיכואנליזה פרוידיאנית - 51543

תאריך עדכון אחרון 07-11-2019

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: פסיכולוגיה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): גבי שפלר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: shai.lederman@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: לפני ואחרי זמן השיעור, בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

ההרצאות יעסקו ביסודות התיאוריה והקליניקה הפסיכואנליטית הפרוידיאנית: פסיכואנליזה על רקע ההיסטוריה של התרבות - קו התפר בין המאה התשע עשרה למאה העשרים. הלא מודע לפני פרויד. פרויד -- האיש ופעלו. תחילתה של הקליניקה הפסיכואנליטית - המעבר מהיפנוזה לפסיכואנליזה. פסיכולוגיית המעמקים - המודלים הבסיסיים, החלום, התהליכים הראשוניים, פסיכופתולוגיה בחיי היום יום, יצירתיות. הפסיכולוגיה של האגו - המודל הסטרוקטורלי, מבנה הנורוזה, הגנות פסיכולוגיות. הטכניקה הפסיכואנליטית - אסוציאציות חופשיות, רגרסיה, העברה והעברה-נגדית. ביקורת התרבות. התנגדויות לפסיכואנליזה.

בהמשך לכל הרצאה יתקיים דיון על בסיס ההרצאה והביבליוגרפיה הצמודה אליה.

מטרות הקורס:

1- הכרות עם מושגי היסוד של הפסיכואנליזה של פרויד.

2 - ליבון ודיון ברקע ההיסטורי להתפתחותה ולהשפעות תרבותיות שונות על מהלכה.

3 - הצגת הפסיכואנליזה הפרוידיאנית כתנועה בעלת מאפיינים תרבותיים עצמאיים שאינם מצטמצמים לפרקטיקה טיפולית בלבד.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1 - לקרוא בצורה ביקורתית מאמרים של פרויד.

2 - יכולת ליישום של כלים פסיכואנליטיים בניתוח טקטסטים אחרים בפסיכולוגיה.

דרישות נוכחות (%) :

85

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות.

כתיבת שלושה תרגילים עם קבלת משוב.

דיון בקבוצות תרגיל קטנות - רשות.

הגשת עבודה מסכמת.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

הרצאה ראשונה: פסיכואנליזה ורוח הזמן - הולדת הפסיכואנליזה על קו התפר בין המאה התשע עשרה למאה העשרים.

הרצאה שניה: הלא מודע במאה התשע עשרה. הלא מודע הפרוידיאני.
ביבליוגרפיה: ז. פרויד: הערות אחדות על הלא-מודע, כתבי פרויד, הוצאת דביר, כרך רביעי, עמודים 89-94.

הרצאה שלישית: פרויד האיש, הרופא, המדען, מבקר התרבות. המעבר מהיפנוזה לפסיכואנליזה.
ביבליוגרפיה: פנחס נוי: פרויד והפסיכואנליזה, הוצאת מודן: פרק ראשון - דרכו של פרויד אל הפסיכואנליזה 7-27.
הרצאה רביעית: תורת היצרים. המודלים הראשונים של האישיות: הדינאמי, האקונומי והטופוגרפי.
שלבי התפתחות.
ביבליוגרפיה: נוי: פרק ראשון: 28-56.

הרצאה חמישית: פסיכולוגיית המעמקים: תהליכים ראשוניים - יצירתיות, פשר החלומות.
ביבליוגרפיה: פרויד: מבוא לפסיכואנליזה, הוצאת דביר, עמודים 72-81 ; 88-97.

הרצאה שישית: פשר החלום, פסיכופתולוגיה של חיי היום יום.
ז. פרויד: מבוא לפסיכואנליזה, דביר 1988: 10-34

הרצאה שביעית: פסיכולוגיה של האגו. המודל הסטרוקטורלי. פסיכופתולוגיה של האני העליון.
ביבליוגרפיה: פנחס נוי, פרויד והפסיכואנליזה, 197-219. ז. פרויד, אבל ומלנכוליה, רסלינג, 7-28.

הרצאה שמינית: החרדה. תורת הנירוזה הכללית.
ביבליוגרפיה: ז. פרויד: מבוא לפסיכואנליזה,
משמעותם של הסימפטומים, 175-186
דרכי יצירת הסימפטומים, 246-259

הרצאה תשיעית: מנגנוני הגנה פסיכולוגיים.
ביבליוגרפיה: נוי 272 עד 298

הרצאה עשירית: מנגנוני הגנה פסיכולוגיים. נירוזות.
ביבליוגרפיה: נוי: 298-324

הרצאה אחת עשרה: הטכניקה הפסיכואנליטית.
ביבליוגרפיה: פרויד: הטיפול הפסיכואנליטי, עם עובד, 2002:
על הדינמיקה של העברה, 85-92
היזכרות חוויה ועיבוד, 114-120
תקציר הפסיכואנליזה: הטכניקה הפסיכואנליטית. 236-243

הרצאה שתים עשרה: פרויד וביקורת התרבות:
ביבליוגרפיה: פסיכולוגיה של ההמון ואנליזה של האני, מתוך: זיגמונד פרויד, מסות נבחרות, דביר,

חלק ד', עמ' 33-69.

הרצאה שלוש עשרה: התנגדויות לפסיכואנליזה:
ביבליוגרפיה: סרט: הונאה עצמית, מתוך: מבחר כתבים, ספרית הפועלים, 1987,
68-94.

חומר חובה לקריאה:

נוי, פ. (2009). פרויד והפסיכואנליזה.
סארטר, ז. (1972 [1968]). הונאה עצמית, מתוך: סארטר מבחר כתבים [מ. ברנקר, ד. הנגבי]
ספריית הפועלים, ע"מ 68-94.
פרויד, ז. (1968 [1912]). הערות אחדות על הלא מודע, דביר, כרך רביעי, ע"מ 89-94.
פרויד, ז. (2008 [1917]). אבל ומלנכוליה, רסלינג.
פרויד, ז. (1958 [1922]). הרצאות המבוא לפסיכואנליזה, דביר.
פרויד, ז. (2009 [1922]) פסיכולוגיה של ההמון ואנליזה של האני, מתוך: ז. פרויד, מסות נבחרות,
דביר, חלק ד', ע"מ 33-69.
פרויד, ז. (2002 []) הטיפול הפסיכואנליטי, עם עובד.

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 100 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

עוזר הוראה:
שי לדרמן
Shai.lederman@mail.huji.ac.il